

QUA

Här kommer kioskvältaren

Medlemsblad för Radioklubben SK4IL, Grums
Nr 2 juni 2010 Årg 32

SOMMARNUMMER

Redaktör: Bo Kahnberg, SM4SEF, e-mail: sm4sef@ssa.se

Hemsida: sk4il.se. Webbmater Rolf Klason, SM4DDY

Nycklar till Karba: SM4XFT, SA4AVS, SM4SEF. Glöm ej larmet!

Postgiro 94 59 51-2

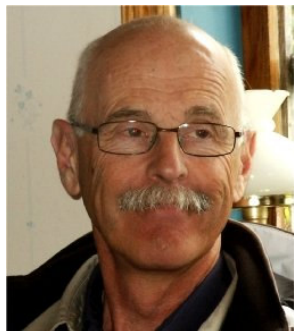
Styrelse 2010: ordförande: SA4AVS Christer Rydholm, vice ordförande:
SM4XFT Thomas Wallgren, sekr: Björn Larsson, kassör: SM4DDY Rolf Klasson,
ledamot: SM4SEF Bo Kahnberg. Suppleanter: SA4AZC Christer Hall, SA4BDT
Jimmie Rydholm.

Bilden på framsidan: Dags för naturupplevelser med den lilla rara QRP-riggen! SA4AZC/Christer verkar vara först i klubben att förfärdiga denna lilla 5-wattare, **MKARS80**. En liten fin apparat för SSB. Förstås redan inkörd i lokala QSO med SM4MI och SM4DTL och i ett 2 x QRP med Öland (även motstationen var MKARS80). I survivalkitlådan ryms förutom transceivern som synes även elströmmen, högtalaren och micken, även denna hembygd av delar inhandlade vid SSA-dagarna i Göteborg.

Innehåll i detta nummer av QUA bl a:

Redaktionellt	2
Distriktsmötet i Morokulien	4
Tankenötsvaren	5
Uppdatering av repeaterinfo SK4AV/R av SM4FPD	5
QUA:s kultursida har läst om Radio Nord	8
Snailmail igen	9
Klubbmötet 3 juni	10

Redaktionellt

När detta skrivs verkar sommaren ha kommit. Synnerligen välförtjänta händelser för en frusen befolkning. Det ska t o m gå att vara utomhus nu med den lilla QRP-riggen. Sagt och gjort, den traditionella portabeltesten gick ju av stapeln den 16 maj. För min del blev en handfull QSO:n körda från de djupa skogarna i SM5. Den gamla trotjänaren "nötskrikan" (HW8) fick åter göra tjänst. Flera i grannskapet tycks ha förstått charmen med de få wattarna. Sålunda har Christer/SA4AZC gripit lödkolven och förfärdigat både en QRP-rig för PSK31 och en för SSB. Skillnaden mellan att köra QRP och QRO med KW-PA, är förstås kraven det ställer på operatörerna – i båda ändarna av förbindelsen. Nu har ju inte condensen varit så häftiga på 80 m så utmaningarna har varit än större.

För många herrans år sedan – innan kommunjakten fanns – jagade vi församlingar. Jag vill minnas att en radioklubb i Södermanland (Nyköping?) skötte detta med heder. I min iver att lägga församlingar till min samling deltog jag i en församlingstest. Nog fick jag några i loggen för eventuellt framtida bruk vid ansökan om församlingsdiplomet, men jag hade inte skickat in logg i contesten ifråga. Usch!! Vilken skam, när jag några månader senare i QTC fick se min signal uppförd på en "svart lista" över testdeltagare som inte ens idits skicka in checklogg! Skam är en god känsla sägs det, den får en att skärpa sig. Och har man väl skärpt sig i ovan sagda avseenden så har man nog också rätten att klandra dom som fortsätter på den dåliga vägen. Nu gäller det alltså kommunjagandet, som jag hängivet ägnar mej åt, även om jag kommit rejält på efterkälken sedan alla (förmodligen pensionerade amatörkollegor) kunnat - på kortare tid än vi proletärer - köra undan alla kommunerna. Nu måste de två hemsidorna avspanas regelbundet efter de få chanserna som ges av goda kamrater ute i bilar och tillfälliga stationsplatser.

Men, nu tillbaka till avsikten med detta frontalangrepp på nutida syndare: ropar man CQ KJ DE SM4SEF så avser man förstås att komma i förbindelse med annan KJ-station, eller hur? Och kör man en motstation som tydligt visar sig jaga kommuner, ja då loggar man väl kontakten? Självklart! Det samma alltså som att delta i contests. Nu vill jag ändå påstå att disciplinen och ham-spiriten är god överlag men man får slita med e-postvädjanden till mostationer som inte loggar en. Och visst är det segt, med bara två kommuner kvar på all-mode-jakten (för det är ingen exklusiv SSB-jakt, läs reglerna så ser du) och i runda slängar 90-talet kvar på CW, så är det kvar att göra.

OK, mobilpinne för 80 m har införskaffats och praktiserats, men tyvärr med ovan nämnda erfarenheter, dvs körda - men ej av motstn loggade – QSO:n. Men, nu är det slutgälligt!

Klubben fyller ju förresten 35 år i år. Vi firar med bl a jubelsignalen **SJ35IL** i år. Kör gärna med den signalen men boka först hos SA4AZC så inte flera kör på samma gång med callet.

Hur som helst – med eller utan QRP-rigg – ha en fin sommar allesamman, ta vara på denna årstid fullt ut, kör mängder av radio!

Bilden t v: SEF:s stolthet, fäste för mobilvippa på cykelhållare. Medger samtidig transport av cykel!

Bosse/SM4SEF

MKARS80

Några bilder på SA4AZC:s bygge

Fr v kretskortets ovansida , komponentsida och färdig låda. Notera displayens spänningsmätare.

Distriktsmötet i Morokulien 10 april

Vårens distriktsmöte avhölls denna gång i restaurangen invid radiostugan i Morokulien. Ett tjugotal medlemmar slöt upp till en trevlig dag där t o m wx var tjänligt.

Själva distriktsmötet leddes av SM4HBG/Rolf som först aviserat sin avgång som distriktsledare men som tack o lov låtit sig övertalas till en ny kandidatur. Mötet valde förstås Rolf för en mandatperiod om ytterligare 2 år, och Rolf valde, som stadgarna påbjuder, SM4UXQ Lars Möttönen till biträdande DL.

Närvarande klubbrepresentanter rapporterade som vanligt om vad som i klubbarna sig försiggår och DL informerade om förehavandena i SSA-styrelsen inför kommande SSA-årsmöte. Några ärenden att ta med till kommande årsmöte fick Rolf inte denna gång. Höstmötets

lokalisering blev inte avgjord, men T-län står på tur. Valberedningen kompletterades med SM4SEF representerande S-län, därmed är valberedningen åter komplett.

Kolla gärna hela protokollet som finns på distriktets hemsida www.ssa.se o klicka vidare.

Efter mötet och en närande lunch intog Jan Kotschak scenen och visade bilder och berättade om sin fars, Jack Kotschak, projekt, Radio Nord. Stationen som många av oss väl växte upp med, om än bara en överraskande kort period i början av 60-talet. Flera av oss investerade i den digra bokliga dokumentationen som salufördes.

På vägen dit och hem försökte vi i bilen köra lite kommuner mobilt, med kraftigt reducerad framgång. Men några lyckliggjordes av Arvika och Kils kommuner denna gång.

SSA – Göteborg

Bilden th SA4AZC och SM4HBG i läsartagen

Ett snabbesök till årets SSA-möte i Göteborg lockade undertecknad samt SA4AZC/Christer. Vi satsade helt på de kommersiella aktiviteterna denna gång. Utställningen och loppisen alltså. Den förra hade samlat de trogna försäljarna och lockade till några smärre investeringar denna gång. Loppisen, ute på fotbollsplanen, var däremot i blygsammaste laget. Kanske skrämde den isiga vinden bort en del men annars har vi sett fylligare kommers. Några kära ansikten lyckades vi dock spana in. Sålunda fick vi tillfälle att bese SM6CLU/SM6X/Lennarts T-

shirt med text som tydligt basunerade ut hans bedrift som testfantom förra året.

SM6GT/Anders bad om innerliga hälsningar till de gamla klubbkompisarna i SK4IL. Anders passerar vårt QTH av och till på sina resor till SM3.

En bekant signal bland kommunjägarna SM6IQD/Rolf spanades också in. Vi har utbytt åtskilliga QSO:n i vårt jagande av Sveriges kommuner. Flera ska tas!

Förra tankenötterna, här kommer svaren:

Vilka platser menas?

Och här är svaren:

1. Busy creek	Sysslebäck
2. Paper piece country	Lappland
3. Black bird river	Orrefors
4. Glue first letter	Lima
5. Big shoe habbit	Botswana
6. Lightvalley	Ljusdal
7. Teamsmell	Lagos
8. Lucky holder	Lycksele
9. Thin ice again	Tunisien
10. The average sea	Medelhavet
11. Soft in degree	Leningrad
12. Bending the knee	Niger
13. Happy Eh ?	Glava
14. Jokeduck	Vitsand

Rätt svar på uppgiften på sid 8 i förra QUA: **C** har rostfärgad trenchcoat! Något rätt svar har inte inkommit. Men grattis alla smarta hams som ändå löst uppgiften utan att lämna in!

Repeterad repeaterinfo:

Från Roys nyhetsbrev saxar vi lite uppdateringar angående våra repeatrar och repeaterlänkar i länet:

Det kan vara lite klurigt att förstå detta med länkarna runt Sunne. Jag gör ett försök att förklara. Jag har en känsla av att det kunde labbas lite mer bland de som har kanalstationer. Genom att prova nya vägar kanske man får kontakt med någon gammal kompis.

Det kan vara en bra ide att göra en enkel skiss, utgå från en karta över Värmland pricka in Sunne, Hagfors, Exhärad, Filipstad Karlstad, Arvika Vålberg och rita in pilar ut och in med frekvenser. Rita in länksträckor exvis med olika färger.

Avsikten med alla länkar är att öka aktiviteten, öka sammanhållningen inom länet med omnejd, att ha kul med radion, att experimentera mera och att utnyttja vårt UHF band. Det sista lär vara viktigt då vi kan förlora detta band om det inte används.

Sunne repeatern knallar och går som vanligt 145,7750 ut och 145,1750 MHz in. Dessutom finns en UHF länk på Sunne, den går ut och in på 433,425 MHz, denna är riktad österut mot Filipstadslänken. Sunne går att starta med 1750 Hz, DTMF, start *4, stopp #4, och Subton 146,2 Hz. Sunne lägger ut subton när dess sändare är modulerad. Och du kan sätta tonesquelch på din mottagare så slipper du störningar.

UHF länken går att köra direkt, med bärvågs utan ton. Dvs simplex på 433,525 MHz. Denna funktion går att stänga av och på. Det görs med DTMF på Sunnes VHF, 1,2,3 Så får du med talsynt höra läget.

Filipstadslänken lyssnar på 433,425 MHz samt 145,2000 MHz. Som en Crossbandstation. Sänder du på 145,2000 MHz simplex kommer Filipstad att sända ut din signal på 433,425 MHz som går till Sunnes UHF länk, varvid VHF startar och du går ut på 145,7750 MHz. När Sunne lyssnar på någon på 145,1750 MHz sänds detta ut på 433,425 MHz och omvandlas i Filipstad till 145,2000 MHz. Helt enkelt för att köra Sunne där Filipstad når kör du simplex 145,2000 MHz. Den når Karlskoga, Lesjöfors, Karlstad, etc.

Exhäradslänken, funkar precis som Filipstad, men VHF är 145,2250 MHz, Exhärad når bara ibland Sunnes UHF länk, men det blir bättre när man förbättrat antennen i Exhärad. Däremot når Exhärad Filipstad. Således får vi en form av reläsystem från 145,2250 MHz runt Exhärad som blir 145,2000 MHz i Filipstad täckningsområde. Du kan således köra 145,2000 MHz i Kristinehamn och komma ut på 145,2250 MHz i ex Stöllet norr om Exhärad, eller i Hagfors.

Karlstadslänken gör på ett annat vis. En Crossbandstation står på SRS i Karlstad och med 145,775 och 145,175 på ena sidan, samt 433,450 MHz på andra sidan. VHF delen har Subton både vid TX som vid RX. Och UHF delen kör simplex på 433,450 MHz med subton, **250,2 Hz**. Eftersom Sunne lägger ut subton endast när den är modulerad kommer Karlstadslänken att reläa enbart när bärvågen från Sunne har subton, dvs är modulerad, och signalen hörs då på 433,450 MHz. När du sänder på 433,450 MHz med subton i TX, 250,2 Hz. Återutsänds din signal på 145,175 MHz försedd med subton 146,2 Hz, och därmed startar Sunne. På 433,450 MHz hörs enbart Sunnes modulation. Du hör efter PTT di di ditt, dvs roger pipet som har subton. Avsikten med Karlstadslänken är att möjliggöra handapparat på gatorna i stan till Sunne. **Från förra veckan går Karlstadslänken c:a 15 - 20 dB starkare, den har fått 50 meter kortare kabel.** Men då krävdes subton för att slippa tjuvöppningar. Karlstadslänken är alltid på.

Avsikten med alla länkar är att öka aktiviteten, öka sammanhållningen inom länet med omnejd, att ha kul med radion, och att utnyttja vårt UHF band. Det sista lär vara viktigt då vi kan förlora detta band om det inte används. Prova subtonsystemet som finns på de flesta riggar.

Om det är något oklart, eller att jag inte lyckats förklara på ett vettigt sätt, fråga då. Prova de olika länkfunktionerna, lyssna på alla frekvenser som blir aktiva. Eller enkelt uttryckt, EXPERIMENTERA MERA!

En lista på aktuella frekvenser som Sunne och länksystem använder:

145,1750 MHz in Sunne VHF, subton in 146,2 Hz
145,7750 MHz ut Sunne VHF, subton ut 146,2 Hz
145,2000 MHz Ut och in Filipstad, Simplex
145,2250 MHz ut och in Exhärads, Simplex
433,425 MHz ut och in Sunne UHF länk, ut och in Filipstad, ut och in Exhärads, Simplex
433,450 MHz ut och in Karlstadslänken, Simplex, subton in 250,2 Hz, dvs du skall bara sända subton

Vem som helst som har en tvåbandstation som kan köras Crossband kan sätta upp en egen länk till Sunne, både på Filipstad och Exhärads sättet eller som Karlstadsättet.
Tänk på att när du kör med Subton så krävs c:a 0,1 sekund för att tonen skal detekteras, var därför inte för snabb med PTT knappen.

För övrigt går **D-STAR repeatern** 145,1625 respektive 145,7625 MHz, den går inte ut så värst bra men ett högre mer centralt QTH är på gång.
Just nu saknas en VHF dipol av proffstyp, kablar power, och QTH finns.
Simplex D-STAR körs på 145,3500 MHz enligt IARU rekommendation.

Hagfors sköter sig fint och störningsfritt numera 145,0750 MHz respektive 145,6750 MHz, Hagfors kan startas med subton, 114,8 Hz. Hagfors sänder ingen subton

Karlstad UHF är mest oanvänd men existerar på 434,850 MHz med -2 MHz Duplex.
Möjligen ersätts denna framöver med en D-STAR station, uppkopplad till Internet.

Övriga relästationer

Arvika, info önskas

Karlskoga, 145,1500 MHz 145,7500 MHz subton ?

Filipstad, 145,1000 MHz 145,7000 MHz

Vålberg, 434,725 MHz - 2 MHz även Eccolink här

Torsby lär vara på gång att återkomma, förr låg den på 145,6250 MHz

Har vi fler relästationer?

Sen gäller ju att **145,5000 MHz är en mobil anropsfrekvens** för den som vill prova på simplex.

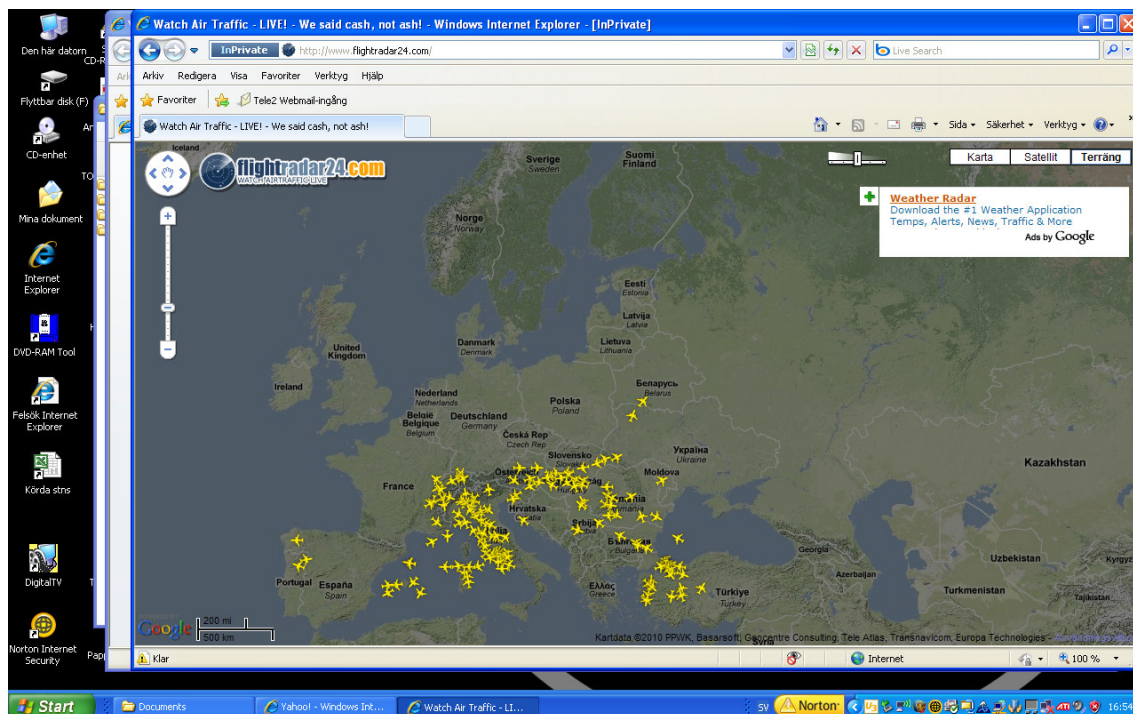
Jag har en 4 sidig manual på Sunnerepeatern som du kan få om du mejlar.
Den innehåller fakta, handhavande, specifikationer, antenner, historik DTMF, Subton etc.

Hälsningar

Roy Nordqvist roy.nordqvist@srsab.se
SM4FPD

Den askproducerande vulkanen

med det långa svåra namnet på Island har ju fått upp ögonen på oss. Och vi som av och till kastar ett öga på den där roliga sajten på nätet kunde notera denna högst ovanliga blid en dag i våras. Ingen flygtrafik alls över norra Europa!

QUA:s kultursida

har läst "Stick iväg Jack!" av Jan Kotschack.

Vid distriktsmötet i Morokulien 10 april gästades vi av Jan Kotschack, son till den i min generation kände Jack S.

(Jacob, Simon) Kotschack

Flera av oss köpte hans bok "Stick iväg Jack", en formidabel tegelsten omfattande över 420 sidor med mängder av bilder från Radio Nords blott 16-månader långa levnad.

Jag har i det närmaste sträckt läst boken och den är i mitt tycker faktiskt riktigt bra. Den får verkligen nostalgikickarna att hagla. Lite överraskande bara att stationen på Bon Jour bara sände ynka 16 månader, men tiden på den tiden gick tydligen inte så fort för oss som var med.

Jans skildring av pappa Jack har hela tiden en humoristisk touch och en distans som jag uppskattade. Det politiska spelet som omgående sattes igång skildras förstås och man förstår att det var allvarigare att huvudkommunen kunde lyssna på skvalet, Malmöborna hade ju en längre tid kunnat ostörda av myndigheterna lyssna på sin sydliga variant, Mercu, som sände på VHF där nere.

I bildmaterialet återfinner vi även förstås vår tidigare auktionist "Data-Lasse" Karlsson som ju jobbade med tekniken på båten. Efter en rejäl storm som tvingade Bon Jour till nödhamn på svenskt vatten, med risk för konfiskation, ser man Lasse i virrvarret av pajad teknik. Skutan med den höga masten kunde röra sej rejält i sjön. Lustigt nog skildras inte närmare de kval av sjösjuka som rimligen kan ha drabbat besättning utan sjöben. Kanske hade man noga rekryterat för denna pina okänslig arbetskraft. Musiken

(skivor) spelades in på bandrullar i företagets studios i Stockholm och flögs ut till båten dagligen. Där ute fanns förstås förutom tekniker även nyhetsjournalister. Radio Nord var ju banbrytare som inledde vanan hos oss att kunna höra nyheter varje timma. Resultatet vet vi: Melodiradion snabbförlöstes och bollen kom i rullning, men långtifrån så snabbt som bl a Jack S. trodde. Långt senare öppnades etern för andra företag än SR. Inspiratörerna för Jack S kom från Texas och ägde och drev kommersiella radiostationer där. Man ägde redan maximala 7 stns, så lite kreativitet krävdes för att inte innehav av en åttonde, om än i Europa, skulle sticka de amerikanska myndigheterna i ögonen för mycket. En poäng är utan tvekan beskrivningen av hur man fejkade sportreferat genom att live i studion under sändning läsa nyhetsbyråernas referat av matcherna (på teleprintern?), medan man i studion agerade som om man var på plats. Tre skivspelare fanns tillhanda med olika grad av publikljud, så genom olika tecken från studion till teknikern fick denne välja rätt platta beroende om något dramatiskt hände på planen eller ej. En härlig framåtanda och en lättsam inställning till pressetiken!

SK4IL – Radioklubb med gnista och gnistar!

Klubbring varje söndag efter sunnebullen. QRG: 434.725/433.725 med 3625 som alternativ.

Incheckningar belönas enl följande: UHF/VHF 1 p, HF 10 p, CW alla band 25 p.

SJ35IL

SJ35IL är klubbens signalsignal för jubileumsåret. Aktivera gärna signalen men kolla med SA4AZC först så flera inte nyttjar den samtidigt. Och **kom ihåg att skicka logg** på dina kontakter till SA4AZC (för QSL-hanteringen).

Snail mail igen

Det tog inte ens 30 år för detta QSL att nå SM4CFL!

Ibland går det verkligen undan.

Transportsätt okänt denna gång.

TO RADIO	DATE	GMT	Mc/s	2-way	RST
SM4CFL	NOV. 22. 1980.	23.50	3,5	cw	599

HUNGARY
Y
JOKER
HA 5 GT
IN THE GAME OF RUMMY
HA-HG
IN THE ETHER
PSE/TKS QSL VIA BUREAU
BUDAPEST 5, P. O. BOX 214
BEST 7°
Laci
op.

Vilken tur att SA4AZC börjar köra QRP!

Så här ser annars mittsektionen i hans KV-antenn ut efter alltför många KW. Denna gång lär dock ingen skata ha placerat sig tvärs över antennbenen.

Mer SA4AZC: föreläsning om Log4you på ett av vårens klubbmöten ↓

Klubbmöte 3 juni

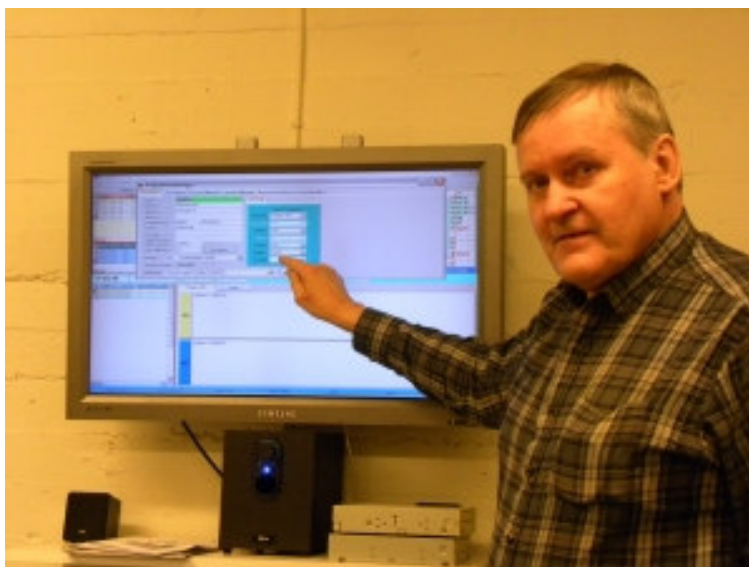
Ingen svårare trängsel, endast 5 medlemmar slöt upp, även redaktören undandrog sig detta möte pga personalfest. Men icke desto mindre avhandlades förstås en del klubbangelägenheter.

10 juli planerar vi delta vid motorhappening i Borgvik, med en stationsuppställning förstås och kanske SSA:s skärmställning. Förra året regnade det rejält men entusiasterna slöt ändå upp. Hoppas på nådiga vädergudar i år.

Våra antenner i klubblokalen togs ju ner i höstas då hyresvärden avsåg att lägga om taket. Vad vi vet så är samma gamla gummiduk kvar. Antenner måste vi förstås ha om vi ska kunna hävda att vi är en radioklubb, och antenner ska upp under sommaren med benäget bistånd av lämplig hävare. Då ska även en snurrbar antenn för de höga frekvenserna sättas upp samt förstås en HF-dito.

Ett nytt partytält ska inhandlas för utomhusaktiviteterna.

I och med detta tar de organiserade mötena sommarlov men för den skull finns förstås vår lokal och torsdagarna kvar även under sommaren. Men nästa medlemsmöte är redan planerat, infaller onsdagen (obs veckodagen) 18/8 kl 19 som vanligt.

QUA – Radioklubben SK4IL:s klubbtidning

utkommer 4 ggr/år och publiceras på klubbens hemsida sk4il.se.

Då bladet läggs ut på hemsidan aviseras de medlemmar vi har e-postadress till. Saknar du ett sådant meddelande så maila redaktionen så ska det funka fortsättningsvis. Bidrag efterlyses förstås, i avsaknad av sådana återstår bara att stå ut med SM4SEF:s skrivelser!

Ha en riktigt skön sommar!